

نام درس: جنبه های اخلاق و قانونی	تعداد و نوع واحد: 2 واحد تئوری (1 واحد: دکتر یزدی مقدم)	شماره درس: 04	دروس پیش نیاز: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی	دانشکده: پیراپزشکی	گروه آموزشی: پرتودرمانی	
نام مدرس: دکتر یزدی مقدم - دکتر زردشت	ترم تحصیلی: 3 پیوسته	سال تحصیلی: نیمسال اول 1404 - 1405	
تعداد جلسات: 16 جلسه تئوری	روز و ساعت برگزاری کلاس: سه شنبه	تاریخ امتحان: دی ماه 1404	
	ساعت 12-10		

□ مقدمه (شرح درس):

بیان قوانین و مقررات پزشکی قانونی و موارد اصولی و لازم الرعایه اخلاق پزشکی و دادن اطلاعات کافی در این خصوص به دانش آموخته و تفهیم اهمیت رعایت اصول اخلاق پزشکی در برخورد با بیماران و همچنین در نظر گرفتن قوانین درمانی در طول درمان جهت پیشگیری از بروز مسائل قانونی و یا در صورت ایجاد مشکل در این زمینه، ارائه راه حل های مناسب.

□ هدف کلی: آشنایی با قوانین پزشکی و اهمیت رعایت اخلاق پزشکی

□ اهداف اختصاصی درس:

در پایان درس از دانشجو انتظار می رود، قادر باشد:

- ضرورت اخلاق پزشکی را بشناسد.
- تاریخچه اخلاق پزشکی را بداند.
- اخلاق پزشکی در ایران را بشناسد.
- اخلاق پزشکی در جهان را بشناسد.
- اصول حاکم بر ارتباطات کادر درمان و بیماران را توضیح دهد.
- رازداری در ارتباط با مسائل درمانی را بداند.
- چگونگی بیان حقایق با بیماران را بداند.
- کنترل داده ها و اطلاعات ثبت شده را توضیح دهد.
- مطالعات کلینیکی و مشکلات تحقیق را توضیح دهد.
- استفاده درست از منابع در دسترس را بداند.
- خطاهای حرفه ای غیر عمد را توضیح دهد.
- انواع قصور حرفه ای را بیان نماید.
- راه های پیشگیری از قصور حرفه ای را شرح دهد.
- سازماندهی قانونی حفظ سلامت را توضیح دهد.
- مسایل اخلاقی در ارتباط با مراقبت های انتهای حیات را بداند.
- مسایل اخلاقی در ارتباط با مراقبت های مربوط به مرگ مغزی و مرگ را بداند.
- جلب رضایت بیمار و جلب اعتماد بیمار را بداند.
- کلیات فلسفه و مکاتب اخلاقی در حیطه اخلاق پزشکی را بداند.
- اصول اخلاق حرفه ای را بیان کند.
- ضمان و مسئولیت کادر درمان در حیطه اختیارات مربوطه را بداند.

- اصول اخلاقی در تحقیقات و پژوهش را شرح دهد.
- روابط اخلاقی حاکم بر ارتباطات شاغلین در امور درمان با یکدیگر را بداند.
- قوانین مربوط به خطاهای درمانی را توضیح دهد.
- استانداردها در ارائه خدمات در محیط بالینی را بیان کرده و نقش حرفه ای رادیوتراپی را توضیح دهد.
- دعوی حقوقی و قضایی و نحوه رسیدگی به شکایات بیماران و مجازات های تعیین شده در خصوص خطاهای درمانی را توضیح دهد.
- حقوق را تعریف کرده و حقوق بیمار را بشناسد.

استراتژی آموزشی (روش های تدریس):

سخنرانی ☐ کنفرانس ☐ بحث گروهی ☐ Case Report ☐ آموزش مجازی ☐

☐ وسایل کمک آموزشی: استفاده از منابع کمک آموزشی و کامپیوتر

☐ وظایف و تکالیف دانشجو:

- ☐ مطالعه دروس ارائه شده در هر جلسه
- ☐ مشارکت فعال در مباحث مطرح شده در کلاس
- ☐ دانشجویان باید در طول تدریس این واحد درسی، هر دانشجو یک سناریوی یا چالش اخلاقی در مورد مشکلات مرتبط با رشته پرتوشناسی را در کلاس بصورت حضوری ارائه دهند و مطالب آن را بصورت فایل نیز به استاد تحویل دهند. برای این سناریوها می توانید از مقالات کمک بگیرید.
- ☐ شروع ارائه این سناریوها از جلسه سوم خواهد بود. ترتیب ارائه سناریوها از قبل مشخص خواهد شد.
- ☐ فعالیت های یادگیری تعیین شده را در تاریخ مقرر ارائه نمایند.

مبحث مورد نظر برای کلاس وارونه:

- چگونگی بیان حقایق با بیماران
- استفاده درست از منابع در دسترس

☐ نحوه ارزشیابی دانشجو:

حضور و غیاب و ارائه سناریو..... 8٪ درصد از نمره نهایی - 1/5 نمره
حضور فعال و شرکت در کلاس وارونه..... 20٪ درصد از نمره نهایی - 4 نمره
امتحان پایان ترم تئوری..... 72٪ درصد از نمره نهایی 14/5 نمره

نوع امتحان پایان ترم: ☐ شفاهی ☐ تشریحی ☐ چند گزینه ای ☐ صحیح و غلط ☐ جور کردنی

☐ نحوه ارزشیابی دانشجو:

مراحل ارزشیابی: × تکوینی □ × تراکمی □

منابع:

- 1- شهریار محسن، باقری مریم، بوذری پور مهسا، جعفری میانایی سهیلا، کشوری ماهرخ، کشاورزبان امیر، مقیمیان مریم، یزدان نیک احمد رضا. اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای. تهران؛ نشر حیدری، 1401.
- 2- شاهرخ ساردو مهین، قادی پاشا مسعود، قهرمان مینو. قوانین و مقررات حرفه ای در یک نگاه پزشکی، پرستاری، مامایی. تهران؛ جامعه نگر، 1394.
- 3- رازی احد، صمدی راد بهرام. اخلاق تاریخ و قوانین حرفه پزشکی. تبریز؛ اختر، آخرین چاپ.
- 4- محمد رحیمی مدیسه، ایازی زهرا، اخلاق و اخلاق حرفه ای برای مشاغل و دانشجویان پرستاری مامایی و پیراپزشکی. تهران؛ جامعه نگر، 1403.
- 5- چودین ورنه، اخلاقیات پرستاری - ارتباط مراقبتی همراه با کدهای عملکرد حرفه ای. ترجمه: جولایی سودابه، دهقان نیری ناهید. تهران؛ مهرآوش، آخرین چاپ.
- 6- دربان فاطمه، مظلوم سیدرضا، صفزایی عنایت ا... اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای. تهران؛ حیدری، آخرین چاپ.
- 7- دیبائی، امیر، چکیده اخلاق و قوانین پزشکی، پژوهشکده فرهنگ و معارف اسلامی، قم، نشر معارف، آخرین چاپ.
- 8- رضائی، امیر، اخلاق در پژوهش‌های پزشکی، تهران، نشر و تبلیغ بشری، تحفه، آخرین چاپ.
- 9- علیرمائی، نسرين، قانون و پرستار، تهران، نشر سالمی، آخرین چاپ
- 10- تجویدی منصوره. اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای. تهران؛ جامعه نگر، آخرین چاپ.
- 11- باقری ایمانه، گل آقایی فرزانه، مطوری پور پگاه. اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای. تهران؛ حیدری، آخرین چاپ.
- 12- Yazdimoghaddam H, Mohamadzadeh Tabrizi Z, Zardosht R. Ethical care: nurses' experience of moral judgment in intensive care units. Journal of Qualitative Research in Health Sciences. 2023 May 1;12(1):17-24.
- 13- Yazdimoghaddam H, Manzari ZS, Heydari A, Mohammadi E. The ethical obligation to provide care to patients diagnosed with brain death until the end stages based on grounded theory. Journal of Medical Ethics and History of Medicine. 2021;14.
- 14- Ismaeel Abadi A, Yazdi Moghaddam H, Bastani A. The ethical and legal considerations in human cloning. Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine. 2008 Aug 10;1(2):37-48.

جلسات	عنوان مورد بحث
جلسه 1	تعریف اخلاق و ضرورت آن، تاریخچه اخلاق پزشکی، تاریخچه اخلاق در ایران و جهان، رابطه اخلاق - حقوق
جلسه 2	رابطه اخلاق - حقوق - فقه، اخلاق حرفه ای، سطوح اخلاقی و مسئولیت پذیری، اصول اساسی اخلاق حرفه ای، اصول چهار گانه اخلاقی، رازداری در ارتباط با مسائل درمانی
جلسه 3	اخلاق حرفه ای: تعهد ارتباط با بیمار و خانواده، انواع مهارت‌های ارتباطی در محیط بالین
جلسه 4	ارتباط حرفه ای، راه های رسیدن به همدلی، موارد غیر حرفه ای همدلی، مهارت های اصلی گوش دادن فعال

جلسه 5	اخلاق حرفه ای در پرسنل پرستودرمانی قصور حرفه ای در حرفه پزشکی، قوانین پزشکی و قصور حرفه ای، معنای قصور، تعریف مسئولیت، پیشگیری از قصور پزشکی
جلسه 6	کنترل داده ها و اطلاعات ثبت شده، چگونگی ثبت اطلاعات (گزارش نویسی)، تعریف و اهداف گزارش نویسی، خصوصیات یک گزارش علمی و صحیح، دستورالعمل تصحیح موارد اشتباه در گزارش، انواع گزارش
جلسه 7	مسائل اخلاقی در ارتباط با مرگ، مفاهیم کلیدی در مراقبت پایان حیات، اصول اخلاقی مطرح در مراقبت های پایان حیات، حقوق افراد محتضر، مراقبت تسکینی،
جلسه 8	اتانازی و انواع آن، تعریف مرگ مغزی، شرایط بالینی احراز مرگ مغزی، مرگ مغزی از دیدگاه علم پزشکی، تست های تکمیلی برای تأیید مرگ مغزی، پیوند اعضا از دیدگاه فقه اسلامی، مرگ مغزی از دیدگاه فقه و حقوق، انواع اهدا کننده